

Vuoden 2023 tilintarkastus- ja arviointikertomus, tilinpäätöksen hyväksyminen ja vastuuvapaudesta päättäminen tilikaudella 1.1.-31.12.2023

Hallitus 22.03.2024 § 26

Esittelijä
Valmistelijat

Toimitusjohtaja Tommi Fred
Talousjohtaja Minna Haapala, puh. 050 451 0030
Controllerit Heini Ketolainen ja Paula Mäkilaurila, puh. 09 1561 2110

Tilinpäätös 2023

Kuntalain 113 §:n mukaan kuntayhtymän hallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se yhtymäkokouksen käsiteltäväksi kesäkuun loppuun mennessä.

Kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys yhtymäkokouksen hyväksymien sitovien tavoitteiden toteutumisesta. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rajoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Kuntayhtymän hallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Toiminta

Talousveden pumppaus verkostoon 93,7 milj. m³ laski kolmatta vuotta peräkkäin. Tuotettu vesi oli hyvälaatuista. Se täytti talousvesiasetuksen mukaiset laatuvaatimukset ja -tavoitteet sekä HSY:n omat laatuvaatimukset. Vettä tuotettiin kahdella pintavesilaitoksella ja yhdellä pohjavesilaitoksella.

Veden laskutettu määrä oli 73,7 milj. m³. Laskeva trendi on jatkunut useamman vuoden. Tähän on vaikuttanut pandemiavuodet sekä energian säästötoimenpiteet. Myös vesikalusteiden uusiminen kiinteistöjen saneerauksien yhteydessä, pitkällä aikavälillä pienentää kulutusta. Asukasmäärän kasvu pääkaupunkiseudulla on sen sijaan ollut odotettua suurempaa (ennakkotieto 1,9 %). Laskutuksen osuutta pumppauksesta ei tule tarkastella vuositasolla arviolaskutuksen vuoksi.

Vuonna 2023 käsiteltiin jätevedtä kokonaisuudessaan 144,5 milj. m³, joka oli noin 11 % enemmän kuin edellisellä vuonna. HSY:n jätevedenpuhdistamot saavuttivat ympäristölupamääräysten mukaisen toimintatason kaikilta osin lukuun ottamatta Viikinmäen jätevedenpuhdistamon toisen vuosineljänneksen BHK-tulosta. HSY:n omat, ympäristölupamääräyksiä tiukemmat tonnipohjaiset tavoitteet saavutettiin sekä fosforin että typen osalta. Jätevedenpuhdistuksen kuormitus mereen vuonna 2023 fosforin osalta oli 26,1 tonnia (tavoite 26 tonnia) ja typen osalta 707 tonnia (tavoite 850 tonnia). Blominmäen jätevedenpuhdistamon käyttöönotto näkyy erityisesti typen puhdistustehossa: toteutunut typen kokonaispäästö on noin kolmanneksen viime vuosien tyypillistä tasoa pienempi.

Vuoden 2023 aikana kiinteistöjen jätehuollossa tehtiin yhteensä noin 8,9 miljoonaa jäteastiatyhjennystä. Tyhjennysten kokonaismäärä oli noin 8 900

kpl (+0,1 %) suurempi kuin talousarviossa. Tyhjennyssuoritteiden kokonaismäärä kasvoi 6 846 kpl verrattuna vuoteen 2022 (+0,07 %). Kaikkien hyötyjakeiden osalta tyhjennysmääriin tuli hienoista kasvua vuoteen 2022 verrattuna ja kasvu jakaantui tasaisesti kaikkien jätelajien kesken. Sekajäteastioiden tyhjennyskertojen määrä laski noin 116 000 kpl (-2,5 %) vuoteen 2022 verrattuna. Talousarviossa sekajätteen tyhjennysmäärän arvioitiin tippuvan vuonna 2023 2,3 % verran.

Kerätyn jätteen määrä kiinteistöiltä vuonna 2023 oli 373 369 tonnia, joka on noin 10 000 tonnia vähemmän kuin vuonna 2022. Talousarvioon verrattuna kokonaisjättemäärä oli noin 13 000 tonnia pienempi. Sekajätteen määrä väheni vuoteen 2022 verrattuna noin 8 200 tonnia (-4,8 %), biojätteen määrä väheni noin 500 tonnia (-1,2 %) muovipakkausten määrä väheni noin 190 tonnia (-2,5 %), kartonkipakkausten määrä laski noin 1 000 tonnia (-6,3 %), lasipakkausten määrä kasvoi 95 tonnia (+2,2 %) ja pienmetallin määrä väheni 10 tn (-0,5 %) vuoteen 2022 verrattuna. Lietteiden määrä kasvoi 690 tonnia (+0,5 %).

Vuonna 2023 Ämmässuon ekoteollisuuskeskuksessa vastaanotettiin noin 213 000 tonnia jätettä, joka on 4 % vähemmän kuin vuonna 2022. Kokonaisjättemäärä oli noin 7 % pienempi kuin talousarviossa.

Biojätettä vastaanotettiin yhteensä 46 023 tonnia vuonna 2023. Biojätteen määrä laski edellisvuoteen verrattuna noin 5 %. Määrän vähenemiseen vaikutti muun kuin kunnan vastuulle kuuluvan biojätteen ohjautuminen muualle käsiteltäväksi. Biojätteestä tuotettu biokaasumäärä (3,907 miljoonaa kuutiota) oli noin 5,8 % pienempi kuin vuonna 2022. Sähkön tuotanto oli biokaasuvoimalassa vain 3 407 MWh (58 % pienempi kuin 2022), koska CHP2-voimala oli tulipalon vuoksi yli puoli vuotta pois käytöstä. Biokaasu johdettiin korjauksen aikana pääsääntöisesti hyödynnettäväksi kaatopaikkakaasuvoimalaan.

Kivikon, Konalan, Jorvaksen, Ruskeasannan, Ämmässuon Sortti-asemilla ja Koivukylän Sortti-pienasemalla kävi vuonna 2023 yhteensä 550 995 asiakasta. Asiakasmäärä oli lähes sama kuin vuonna 2022. Sortti-asemilla vastaanotettiin 82 941 tonnia jätettä, josta kierrätettiin tai energiana hyödynnettiin muualla kuin jätevoimalassa 67 510 tonnia. Jättemäärät kokonaisuutena laskivat noin 7 % verrattuna vuoteen 2022. Eniten laskua oli puujätteessä ja kiviaineksessa.

HSY seurasi reaaliaikaisesti pääkaupunkiseudun ilmanlaatua 11 mittausasemalla seitsemässä pysyvässä mittauspisteessä ja neljällä siirrettävällä asemalla. Lisäksi Uudenmaan ilmanlaatua seurattiin sekä pysyvällä että siirrettävällä asemalla. HSY:n ilmanlaadun mittausverkossa oli myös useita kymmeniä mittalaite- ja keräinpisteitä ympäri pääkaupunkiseutua. Ilmanlaadun mittausasemien rinnalla toimi HSY:n sensoriverkko, jossa käytetään sensoreita tihennettyyn ilmanlaadun seurantaan pääkatujen ja -väylien varsilla. Vuonna 2023 työmaapölyä mitattiin Espoossa ja katupölyä nastarengaskiellon kokeilukadulla Helsingissä. Valmistelimme pääkaupunkiseudun ja muun Uudenmaan ilmanlaadun seurantaohjelmat vuosille 2024–2028. Ilmanlaadun seuranta jatkuu pääosin samankaltaisena kuin aikaisemmin.

Tuloslaskelma

HSY:n toimintatuotot tilikaudella 2023 olivat 421,7 milj. euroa, josta 309,2 milj. oli vesihuollon ja 103,5 milj. jätehuollon myyntituottoja. Seutu- ja ympäristötiedon tulosalueen kulujen kattamiseksi jäsenkunnilta perityt kuntaosuudet olivat 4,5 milj. euroa. Muita tuottoja kertyi 4,5 milj. euroa. Valmistus omaan käyttöön sisältää vesihuollon investointihankkeiden

toteuttamiseen liittyvät, taseeseen aktivoituneet henkilöstökulut 2,6 milj. euroa.

Toimintakulut olivat 205,0 milj. euroa, josta henkilöstökulut 54,8 milj., palvelujen ostot 108,8 milj., materiaalihankinnat 31,3 milj. ja muut toimintakulut 10,1 milj. euroa.

Toimintakate oli 219,2 milj. euroa. Rahoitustuotot ja -kulut olivat yhteensä 76,0 milj. euroa, josta rahoitustuotot olivat 2,5 milj., rahoituskulut 78,5 milj. euroa.

Vuosikate oli 143,2 milj. euroa.

Taseen pysyvistä vastaavista tehtävät poistot olivat 155,9 milj. euroa.

Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja oli 12,7 milj. euroa alijäämäinen.

Investoinnit

Investointien toteuma (netto) oli 185,5 milj. euroa. Tästä vesihuollon investoinnit olivat 161,7 milj., jätehuollon 22,7 milj., seutu- ja ympäristötiedon 0,2 milj. ja muut investoinnit 0,9 milj. euroa.

Sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

Yhtymäkokous hyväksyi 18.11.2022 HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2023–2025 sekä talousarviovuotta 2023 koskevat sitovat määrärahat. Vuoden 2023 sitovat määrärahat eivät ylittyneet.

- Vesihuollon investointimenot (netto); toteuma oli 161,7 ja määräraha 177 milj. euroa
- Vesihuollon toimintakulut; toteuma oli 115,1 milj. ja määräraha 124,4 milj. euroa
- Jätehuollon investointimenot (netto); toteuma oli 22,7 milj. ja määräraha 24,3 milj. euroa
- Jätehuollon toimintakulut; toteuma oli 86,6 milj. ja määräraha 87,4 milj. euroa

Tuloksen riittävyys ja lainakanta

HSY:n vuosikate oli 143,2 milj. euroa, joka ei riitä kattamaan kuntayhtymän lainojen lyhennyksiä ja investointitasoa. Investoinnit olivat vuonna 2023 yhteensä 185,5 milj. euroa, josta 77,2 % voitiin rahoittaa tulorahoituksella.

Tilikauden aikana nostettiin uutta pitkäaikaista lainaa 160 milj. euroa. Vanhoja lainoja lyhennettiin 81 milj. eurolla. HSY:n lainakanta 31.12 oli 1965 milj. euroa, josta jäsenkuntien perustamislainojen osuus oli 1118 milj., rahoituslaitoslainojen osuus 785 milj. ja kuntatodistusten osuus 62 milj. euroa.

Henkilöstö

HSY:n henkilöstömäärä lisääntyi 31.12. tilanteessa 10 henkilöllä edellisestä vuodesta. Henkilöstön keskimääräinen määrä vuoden aikana oli henkilötyövuosina 811,6, joka oli 56,0 htv:ta pienempi kuin henkilöstösuunnitelman mukainen määrä 867,6 htv.

Konserni

Konsernitilinpäätökseen on sisällytetty HSY:n tytäryhtiöt Pääkaupunkiseudun Vesi Oy (81,16 % osakepääomasta), Uudenmaan Voima Oy (80 %) ja HSY Holding Oy (100 %) sekä osakkuusyhtiöt

Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy (25,7 %), Keski-Uudenmaan Vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä (32,89 %) ja Oy Asemapäällikönhoivi (14,39 %).

Tytärtyhtiöiden toiminta tilikaudella 2023

Pääkaupunkiseudun Vesi Oy

Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n päätehtävä raakaveden toimittaminen osakkaille oli normaalilla tasolla. Vuosi 2023 oli hydrologisilta olosuhteiltaan normaali ja veden laatu Päijänteessä oli hyvä erityisesti pääkaupunkiseudun vedenhankinnan kannalta keskeisellä eteläisellä alueella, huolimatta muun muassa valuma-alueen runsaista humuksen huuhtoutumista. Vettä johdettiin Päijänne-tunnelissa toimintavuoden aikana yhteensä 109,9 milj. m³, siitä 104,3 milj. m³ oli liittyjille toimitettua vesilaitosten raakavettä ja 5,6 milj. m³ vesistöihin pumpattua lisävetä. Kalliomäen voimalan energiatuotanto oli normaalilla tasolla. Yhtiön tehtävät hoidetaan pääsääntöisesti HSY:n toimesta. Vuodelle 2024 ei odoteta toimintaan olennaisia muutoksia.

Uudenmaan Voima Oy

Uudenmaan Voima Oy on HSY:n ja Rosk'n Roll Oy Ab:n omistama yhtiö, jonka toimialana on Vantaan Energia Oy:n jätevoimalan polttokapasiteetin ja jätteenkäsittelypalvelun myynti. Yhtiön myymä polttokapasiteetti vuonna 2023 oli 29 120 tonnia. Uudenmaan Voiman vastaanottama jätemäärä vuonna 2023 oli yhteensä 30 507 tonnia. Tästä määrästä 397 tonnia ohjattiin huoltoseisokkien aikana Ämmäsuolle välivarastoon.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Kuntalain 115 §:n mukaan kuntayhtymän toimintakertomuksessa on esitettävä selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

HSY:n toimialat ja tulosalueet antoivat osana tilinpäätösprosessia selonteon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä kuntalain selontekoa koskevien vaatimusten mukaisesti. Yhteenveto johtopäätöksineen on esitetty toimintakertomuksessa.

Päätösehdotus (TF)

Hallitus päättää

a. esittää yhtymäkokoukselle, että tilikauden tulos käsitellään seuraavasti:

- Tuloutetaan jätehuollossa tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 112 999,96 euroa,

- Tuloutetaan (aikaisempiin tilikausiin kohdistuvaa) vesihuollon yhteisöveron palautusta 1 018 067,36 euroa,

- Tilikauden alijäämä 11 613 873,93 euroa katetaan taseen edellisten vuosien yli-/alijäämästä,

b. hyväksyä omalta osaltaan sekä allekirjoittaa tilinpäätöksen ja jättää sen tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä saattaa sen tilintarkastuksen jälkeen yhtymäkokouksen käsiteltäväksi.

Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Yhtymäkokoukselle tehtävät ehdotukset arviointikertomuksesta, tilintarkastuskertomuksesta, tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauksista

Tarkastuslautakunta 23.4.2024 § 35
38/00.01.013.0133/2024

Vuoden 2023 toiminnan ja talouden arviointi

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on arvioitava, ovatko yhtymäkokouksen asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Lisäksi lautakunnan tehtävänä on kiinnittää huomiota toiminnan, toimintatapojen sekä palvelujen järjestämisen tarkoituksenmukaisuuteen. Tarkastuslautakunta on laatinut asiasta HSY:n yhtymäkokoukselle arviointikertomuksen.

Tilintarkastuskertomus, tilinpäätöksen hyväksyminen ja vastuuvapaudet

Kuntalain 123 §:n nojalla HSY:n tilintarkastajien on annettava yhtymäkokoukselle kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko tilivelvollisille myöntää vastuuvapaus.

Tilintarkastuskertomuksen valmistelusta yhtymäkokouksen käsittelyyn huolehtii tarkastuslautakunta. Tarkastuslautakunnan on tehtävä oma päätösehdotuksensa yhtymäkokoukselle niistä toimenpiteistä, joihin tilintarkastuskertomus, siinä tehdyt muistutukset sekä hankitut selitykset ja lausunnot antavat aihetta. Tarkastuslautakunta ei päätösehdotuksessaan ole sidottu tilintarkastajan esitykseen, vaan voi harkita asiaa kaiken hankkimansa selvityksen perusteella.

HSY:n tilintarkastuksesta on vastannut KPMG Julkistarkastus Oy, tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastaja on tilintarkastuskertomuksessaan esittänyt tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tilivuodelta 2023. Lautakunta antaa tilintarkastuskertomuksen yhtymäkokoukselle tiedoksi ja toteaa, että tilintarkastuskertomus ei sisällä sellaista muistutusta, josta olisi hankittava asianomaisen selitys sekä hallituksen lausunto.

Päätösehdotus (pj)

Tarkastuslautakunta päättää ehdottaa yhtymäkokoukselle, että se

- a. merkitsee tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen HSY:n vuoden 2023 toiminnasta ja taloudesta sekä lähettää sen tiedoksi ja toimenpiteitä varten HSY:n hallitukselle,
- b. kehottaa hallitusta antamaan yhtymäkokoukselle selvityksen toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan suositusten perusteella on ryhdytty,
- c. merkitsee tiedoksi HSY:n tilintarkastajan tilintarkastuskertomuksen tilivuodelta 2023, sekä
- d. päättää myöntää tilivelvollisille vastuuvapauden tilikaudelta 1.1. - 31.12.2023.

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti ehdotuksen mukaan.

Päätösehdotus

Yhtymäkokous päättää

a. merkitä tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen HSY:n vuoden 2023 toiminnasta ja taloudesta sekä lähettää sen tiedoksi ja toimenpiteitä varten HSY:n hallitukselle,

b. kehottaa hallitusta antamaan yhtymäkokoukselle selvityksen toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan suositusten perusteella on ryhdytty,

c. merkitä tiedoksi HSY:n tilintarkastajan tilintarkastuskertomuksen tilivuodelta 2023, sekä

d. vahvistaa vuoden 2023 tilinpäätöksen ja myöntää tilivelvollisille vastuuvapauden tilikaudelta 1.1. - 31.12.2023,

e. että tilikauden tulos käsitellään seuraavasti:

- Tuloutetaan jätehuollossa tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 112 999,96 euroa,

- Tuloutetaan (aikaisempiin tilikausiin kohdistuvaa) vesihuollon yhteisöveron palautusta 1 018 067,36 euroa,

- Tilikauden alijäämä 11 613 873,93 euroa katetaan taseen edellisten vuosien yli-/alijäämästä.

Päätös

Yhtymäkokous päätti ehdotuksen mukaan.